

Bijbelse Dagkalender

20
27

Feest- en gedenkdagen 2027

1 januari	Nieuwjaar
10 maart	Biddag voor gewas en arbeid
21 maart	Palmzondag
25 maart	Witte Donderdag
26 maart	Goede Vrijdag
28-29 maart	Pasen
27 april	Koningsdag, verjaardag Z.M. koning Willem-Alexander
4 mei	Dodenherdenking
5 mei	Bevrijdingsdag
6 mei	Hemelvaartsdag
17 mei	Verjaardag H.M. koningin Máxima
16-17 mei	Pinksteren
31 oktober	Hervormingsdag
1 november	Allerheiligen
2 november	Allerzielen
3 november	Dankdag voor gewas en arbeid
28 november	Eerste zondag van de Advent
5 december	Tweede zondag van de Advent
12 december	Derde zondag van de Advent
19 december	Vierde zondag van de Advent
25-26 december	Kerst
31 december	Oudjaar

Joodse feest- en gedenkdagen 2027

(Israëlitisch jaar 5787/5788)

2 februari	Toe Bisjwat (Bomenfeest)
23 maart	Poeriem (Lotenfeest)
22-29 april	Pesach (Paasfeest)
4 mei	Jom Hasjoa (herdenking Holocaust)
12 mei	Jom Haätsmoet (Onafhankelijkheidsdag 1948)
11-12 juni	Sjawoeot (Wekenfeest)
12 augustus	Tisja Beav (Verwoesting van de Tempel)
2-3 oktober	Rosj Hasjana (Nieuwjaar)
11 oktober	Jom Kipoer (Grote Verzoendag)
16-22 oktober	Soekot (Loofhuttenfeest)
23 oktober	Sjemini Atseret (Slotfeest)
24 oktober	Simchat Thora (Vreugde der Wet)
25 december-1 januari	Chanoeka (Inwijdingsfeest)

1 januari | vrijdag

NIEUWJAAR

Gelukkig Nieuwjaar

Psalm 1:1-6

'Gelukkig de mens die niet meegaat met wie kwaad doen.' Het allereerste woord van het boek Psalmen is geluk. Zoals wij elkaar een gelukkig nieuwjaar wensen, zo wenst de psalmdichter ons bij het binnentreden van het rijk van de Psalmen geluk. 'En je zult rijk gezegend zijn, als je de weg van het kwaad mijdt.' Met klem wijst de psalmdichter ons daar in het vervolg van de psalm op, door nadrukkelijk te noemen wat we níét moeten doen. Niet gaan staan, zitten en liggen bij slechteriken. Gelukkig is de mens die niet gaat op het pad van de bozen, de zondaars, de spotters. Als je die drie paden mijdt, en je wendt tot de Thora en het evangelie, dan zal geluk je deel zijn en ben je als een boom, geplant aan levend water. Als je dit leest en doet, doet het je goed, en dat schenkt je geluk.

Psalm 1a

2 januari | zaterdag

Struikelteksten vol geweld

2 Samuel 8:1-14

Hoe vaak verzuchten mensen niet dat het Oude Testament zo bol van oorlog en geweld staat, en zo haaks staat op het Nieuwe ook, waarin de liefdevolle God spreekt. Dit partje uit Samuel beaamt die zucht. David houdt huis onder de omliggende volken, de Filistijnen, de Moabieten en de Arameeërs. God lijkt eerder op de opperste bevelhebber die David de zegen geeft om andere volken te doden, dan op een God die het goede voor ogen heeft, die genadig en zachtmoedig is. Als we de teksten als oorlogsverslag lezen, klopt die zucht. Maar dan lezen we de verhalen door een wereldse bril, terwijl het heilige teksten zijn, geschreven door mensen met de inkt van de Eeuwige. David offert vanuit dat besef de overwinning aan God. De volken die hij verslaat, staan voor mentaliteiten die deze trouw aan God ondergraven. Zo staan de Filistijnen voor de mens die leeft zonder God en die zichzelf de reusachtige waant.

Psalm 23a:1,2

Door goede machten trouw en stil omgeven,
behoed, getroost, zo wonderlijk en klaar,
zo wil ik graag met u, mijn liefsten, leven,
en met u ingaan in het nieuwe jaar.

Laat warm en stil de kaarsen branden heden,
die Gij hier in ons duister hebt gebracht,
breng als het kan ons samen, geef ons vrede.
Wij weten het, uw licht schijnt in de nacht.

Wil nog de oude pijn ons hart vernielen,
drukt nog de last van 't leed dat ons beklemmt,
o Heer, geef onze opgejaagde zielen
het heil waarvoor U zelf ons hebt bestemd.

Valt om ons heen steeds meer het diepe zwijgen,
de eenzaamheid, die nergens uitkomst ziet,
laat ons dan allerwege horen stijgen
tot lof van U het wereldwijde lied.

En wilt Gij ons de bitt're beker geven
met gal gevuld tot aan de hoogste rand,
dan nemen wij hem dankbaar zonder beven
aan uit uw goede, uw geliefde hand.

In goede machten liefderijk geborgen
verwachten wij getroost wat komen mag.
God is met ons des avonds en des morgens,
is zeker met ons elke nieuwe dag.

Maar wilt Gij ons nog eenmaal vreugde schenken
om deze wereld en haar zonneshijnschijn,
leer ons wat is geleden dan herdenken,
geheel van U zal dan ons leven zijn.

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945)
Vertaling J.W. Schulte Nordholt

3 januari | zondag

U hoeft niet bang te zijn

2 Samuel 8:15-9:13

Mefiboset is de zoon van Jonatan, Davids hartsvriend en zoon van koning Saul. Deze Mefiboset treft een zwaar lot. Zijn naam belichaamt dat lot. Want die betekent 'hij verspreidt of verkondigt schande'. Hij draagt de schande en de daaruit voortkomende tragiek van eerdere generaties. Als Mefiboset vijf jaar is, sneuvelen zowel zijn vader als zijn grootvader koning Saul. Beiden komen om het leven in de veldslag tegen de Filistijnen. Als het kindermisje van Mefiboset dit hoort, wil ze in allerijl vluchten. Ze pakt Mefiboset onhandig beet, in een val breekt het jongetje beide benen, en hij is daarna levenslang verlamd. Die verlamming staat voor het niet over iets heen kunnen stappen, vastzitten in een traumatische ervaring. Toekomst-loos-leven. Mefiboset is drager van die ervaring. En David doorbreekt dat noodlot. 'Je hoeft niet bang te zijn,' stelt hij de jongen op zijn gemak. Oprechte geruststelling doet een mens, jong en oud, altijd goed.

Lied 935

4 januari | maandag

Wees sterk

2 Samuel 10:1-19

David wil zijn medeleven aan de zoon van de gestorven koning van Ammon tonen. Hij was gesteld op de koning. Maar de nieuwe generatie is niet zo goed van vertrouwen en wantrouwt de afgezanten van David die dit medeleven overbrengen. Er ontstaat spanning en oorlog dreigt. David stuurt Joab en zijn elitetroepen om de Ammonieten te bestrijden. Het wordt spannend wanneer de Arameeërs samenspannen met de Ammonieten. Joab beseft dat en roept tegen zijn soldaten: 'Wees sterk.' Het gaat hier om meer dan spierkracht. Het gaat om een vastberadenheid van de mens in zijn trouw aan God. 'Wees sterk en laten we sterk zijn voor ons volk,' zegt Joab. Deze woorden inspireren de Joodse traditie. Als de lezing uit de vijf boeken van de Thora klaar is, gaat de gemeente staan en roept luid: 'Wees sterk en laten we sterk zijn.' Bij de Sefardische Joden begroet de gemeente de lezer die aan de beurt is met de woorden: 'Wees sterk en gezegend.'

Lied 366

5 januari | dinsdag

Als dromen eens geen bedrog zijn

Psalm 60:1-14

Soms zijn bijbelse dromen voorspellend. Jozef droomt van buigende schoven rondom een schoof die in het midden staat. Die schoven zijn z'n broers, die bij deze droom aan een half woord genoeg hadden. Dromen nemen je mee naar een wereld die anders is dan de werkelijke wereld waarin je leeft. Als je wakker wordt, kan dat ontnuchterend zijn. Maar het kan je ook vertrouwen geven dat er iets gaat veranderen. Het kan je inspireren om een eerste stap te zetten of om erop te vertrouwen dat er iets moois in de lucht hangt. Deze psalm vertelt van zo'n soort droom van David. Hij droomt dat alle landen ter wereld samenleven in een sfeer van totale eensgezindheid. De werkelijkheid die David in de psalm schetst, is nog zo anders. Maar het visioen van de koning ontkiemt al in zijn hart, leert de droom. Davids vertrouwen rust niet in wat hij om zich heen ziet, maar in God.

Lied 1013

6 januari | woensdag

Hecht je aan je heilige taken

Numeri 18:1-7

Ieder mens heeft grote of kleine taken in het leven. In de tekst van vandaag praat God met Aäron over het takenpakket van de Levieten. God spreekt met de priester over de taken en zaken waar hij en zijn zonen verantwoordelijk voor zijn. God drukt Aäron op het hart dat zij die na moeten komen. Aärons naam betekent 'lichtbrenger'. Taken in de tempel komen van God en gaan over het heilige, en het heilige schenkt ons licht. De mensen van de stam Levi dragen zorg voor de praktische taken in de ontmoetingstent, de plek waar de gemeente God, de Heilige, ontmoet. De Levieten zijn even onmisbaar als de priesters. Zij scheppen de voorwaarde voor het werk van de priester. Hecht waarde aan je grote en kleine taak in het leven, want de ontmoetingstent staat in wezen voor het heilige spel dat het leven is, waarin ieder van ons een kleine schakel is.

Lied 912

7 januari | donderdag

Het heilige

Numeri 18:8-20

Het heilige dreigt als een beschermde diersoort uit te sterven. We hebben een nieuwe Rudolf Otto (1869-1937) nodig, zodat het heilige overleeft, en daarmee de mens. In 1911, op een reis door Marokko, hoort de Duitse theoloog Rudolf Otto uit een kleine synagoge van een stad het driewerf 'Heilig' klinken, in het Hebreeuws: 'Kadosj, kadosj, kadosj' (Jes. 6:3). Ineens weet hij, als in een flits van helderziendheid, wat het wezen van de grote religies is: een ontmoeting met wat als heilig wordt ervaren. In 1917 verschijnt Otto's klassieker *Das Heilige*. Hij schreef het boek uit bezorgdheid over het lot van religie en het heilige. Hij zag hoe rationaliteit en onverschilligheid vernietigend is voor de menselijkheid, getuige de grote ontluistering van de Eerste Wereldoorlog met een massale industriële vernietiging van mensen. Zijn bezorgdheid heeft niets aan geldigheid ingeboet.

Lied 405

8 januari | vrijdag

Oefenen in geven en geluk

Numeri 18:21-32

Ieder jaar is daar weer de actie Kerkbalans. Je kunt het geven van de tienden aan de zonen van Levi, de mannen die de priester helpen in de ontmoetingstent, daarmee vergelijken. Actie Ontmoetingstent-balans. Van dat geld of eten kunnen de assistenten van de geestelijken leven. Deze geestelijke oefening van geven leert mensen, net als bij het betalen van belasting, dat ze niet alles wat ze verdienen voor zichzelf mogen houden. De kunst van het geven helpt ons de schoonheid van gulheid te ervaren. Als je gul bent, geef je blijk van een groot hart. Je geeft zonder er iets voor terug te hoeven krijgen, want dat heb je al ontvangen in de vorm van een opgeruimd en warm hart.

De Levieten op hun beurt moeten ook weer een tiende van wat zij krijgen afdragen. Dat gaat naar de priesters. Dat leert ons dat we ook geven van wat we kregen.

Lied 1011

9 januari | zaterdag

Een gave rode koe brengen

Numeri 19:1-13

We lezen over een wonderlijk ritueel van de geofferde rode vaars. Als je over de kleur rood leest, roept dat mogelijk het verhaal van Esau en Jakob op, de beide broers, van wie de oudste jager is en de jongste kok. Esau is vaderskindje en Jakob moederskindje. Jakob heeft rodelinzensoep gekookt en als Esau thuiskomt van de jacht en honger heeft, ruikt hij de soep en roept: 'Geef mij van dat rode daar.' 'Alleen als ik de eerstelingzegen krijg.' 'Mij best.' En zo kantelt de geschiedenis van de beide broers beslissend. Rood is de kleur van Edom en dat is het volk van Esau. En rood is in de Bijbel ook de kleur van het noorden, die richting staat voor het materiële en zware, een juk dat je als mens niet licht en zacht maakt. Zuid is de richting van het lichte. Het offeren van de rode vaars wil zeggen: Ik breng het materiële bij God, zodat ik er niet meer aan vastzit of eraan gehecht ben. Dat maakt mij licht.

Lied 756

‘In de stilte verstommen innerlijke gesprekken. Daar hoef ik niets te presteren. Daar mag ik gewoon zijn wie ik ben. Ik hoef niemand antwoord te geven, ik hoef nergens op in te gaan. Ik ben, zonder verwachting, zonder druk, zonder verplichtingen van buitenaf. De stilte is voor mij puur zijn.’

‘Rust is ja zeggen tegen het bestaan, zich verdiepen in de werkelijkheid, zonder de druk om bezig te moeten zijn.’

‘Ik bescherm de stilte op de bodem van mijn ziel. In deze innerlijke ruimte van stilte ben ik gevrijwaard van alle verwachtingen van mensen. Daar ben ik heel en volledig, daar kunnen krenkende woorden van andere mensen niet binnendringen. Daar ben ik oorspronkelijk en authentiek.’

‘Het koninkrijk bevindt zich in onze ziel: in de ruimte van stilte die ieder mens in zich draagt. Maar vaak is deze ruimte afgesloten door het lawaai van onze gedachten of door het rumoer van deze wereld.’

Anselm Grün, *Leven uit de stilte*, Utrecht 2016.

10 januari | zondag

In het reine komen

Numeri 19:14-22

Om een beetje te snappen waarover het in deze tekst over dood en onreinheid gaat, is het van belang te weten dat rein-zijn vooral voor de priester als voorwaarde gold. Alleen als hij rein was, kon hij de rituelen in de tempel uitvoeren. Je mag zelf niet onrein zijn als je reinigingsriten moet doen. Maar naast de priesters moesten later ook gemeenteleden rein zijn. In het Joodse leven is de dood iets dat de mens bij aanraking onrein maakt. Als je een dode aanraakt, ben je onrein. De dood is onrein, omdat het als dode onmogelijk is je tot God te wenden. Daarom moet je je daar ten eerste van bewust zijn.

Wat maakt ons onrein, wat blokkeert Gods omgang met ons? Dat zijn vooral onze gedachten. Gedachten zijn een almaar doorgaande stroom van ideetjes, associaties en dingen die je te binnen schieten. Ze trekken op een wonderlijke wijze onze aandacht. Een beetje zoals een magneet ijzervezels aantrekt. God tussen onszelf en onze gedachten in geplaatst, reinigt ons hiervan.

11 januari | maandag

De kracht van het spreken

Numeri 20:1-13

Wat een drama speelt zich af in dit verhaal. Het volk is eindelijk vrij van de werkdruk in Egypte. De vreugde daarover is van korte duur. Het volk mort, vanwege tekort aan water en vanwege de dood van Mirjam. Mozes en Aäron nemen hun toevlucht tot de heilige tent om er samen te komen met de Heer God. Ze knielen, en dan overkomt hun een gloed van de Heer. Dat doorbreekt de impasse, zoals alleen gebed dat doet. Wat te doen? God geeft richting: neem het volk mee en spreek tot de rots. Dat doen ze. Maar als ze bij de rots zijn en Mozes het volk ziet, bevangt hem enorme irritatie. En in plaats van de rots toe te spreken, slaat hij erop. Tot twee keer toe. Er komt veel water uit. Dit water is beeld van het tijdelijke leven. Maar intussen slaat Mozes zijn vertrouwen in God aan gort. Mozes zelf zal niet het beloofde land binnengaan. Is dit een straf? Nee, het is een gevolg van het slaan in plaats van het spreken. Door te slaan, dood je de verbinding met God.

Lied 605

12 januari | dinsdag

Zegenen met vrede

Psalm 29:1-11

Deze psalm zingt men in de synagoge op de laatste dag van het Loofhuttenfeest, bij de afsluiting ervan. Dan, op de drempel van de zevende en de achtste dag van het feest, is de gelovige weer doordrongen van de band tussen hemel en aarde. Van deze psalm zeggen sommige uitleggers ook dat de stem van de Heer in de plaats is gekomen van die van Baäl. Baäl, de god van de donder en de bliksem en de regen, staat ook voor verering van de natuurkrachten in de mens. Het gaat over meer dan de letterlijke krachten, over al die krachten en machten die de aarde afhouden van vrede. Zoals Baäl de krachten aan de natuurelementen gaf, zo geeft de God van Israël ons de kracht om tot vrede en harmonie te komen. De weg daarnaartoe is die van gebed, want zo leert de Talmoed: 'Alleen een gebed dat de vrede tot einddoel heeft, wordt verhoord.'

Psalm 29:1,2

De *Bijbelse Dagkalender* is een uitstekend hulpmiddel bij een dagelijks meditatief moment of bij stille tijd. De meditaties zijn kort en zetten aan tot verder denken. De auteurs volgen het bijbelleesrooster van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap. Achter in de dagkalender zijn gebeden opgenomen voor dagelijkse en belangrijke momenten in ons leven.

Aan de *Bijbelse Dagkalender* werken ieder jaar verschillende predikanten mee uit de Protestantse Kerk in Nederland. Dit jaar zijn dat onder andere Sytze Ypma, Esmeralda Mandemaker, Klaas van der Kamp, Hanna Rijken, Jan Willem Stam en Carola Dahmen.

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

ISBN 9789043544399 | NUR 707

9 789043 544399